

Nr 164

Utlåtande i anledning av motioner angående bostadsanskaffningslån för köp av egnahemsfastighet.

(5:e avd.)

I de likalydande motionerna I: 223 av herr *Blom* och II: 300 av herr *Werbros* har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om ändring i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1960 med innebörd att bostadsanskaffningslån med statlig garanti även kan erhållas för kontantinsats vid köp av egnahemsfastighet.

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttranden över motionerna från bostadsstyrelsen, försvarets civilförvaltning, poststyrelsen och riksrevisionsverket.

Innan staten upptar en ny låneverksamhet av föreslagen art bör enligt *riksrevisionsverkets* mening såväl behovet som de personalpolitiska och ekonomiska konsekvenserna av verksamheten närmare utredas. Ämbetsverket anför i övrigt följande.

En utvidgning av Kungl. Maj:ts kungörelse av den 30.6.1960 angående bostadsanskaffningslån med statlig garanti till att gälla även för kontantinsats vid köp av egnahemsfastighet skulle troligtvis underlätta omstationering av personal och medföra lägre traktamentsutgifter för statsverket. Ur denna synpunkt finns anledning instämma i motionerna. Å andra sidan skulle en utvidgning av de statliga kreditgarantierna till att omfatta även finansiering av personalens villaköp innebära att man slår in på en linje som kan få betydande konsekvenser för staten som arbetsgivare. Ett personalpolitiskt ställningstagande av denna art bör inte ske utan föregående särskild utredning. Det bör också erinras om att den ifrågasatta utvidgningen av kreditgivningen otvivelaktigt skulle medföra ett för staten väsentligt större ekonomiskt risktagande än enligt nuvarande bestämmelser.

Bostadsstyrelsen har begränsat sitt yttrande till frågan om lånesäkerhet vid ett eventuellt genomförande av förslaget i motionerna samt spörsmålen om fastighetens storlek och standard.

Poststyrelsen har för sin del inte något att erinra mot förslaget i motionerna. Såsom förutsättning för statsgarantin bör enligt styrelsen gälla bl. a. att förvärvet avser småhus och att låntagaren skall lämna in teckning i sin fastighet på belopp motsvarande lånesumman.

Försvarets civilförvaltning framhåller att bostadsanskaffningslånen med statlig garanti visat sig i hög grad underlätta bostadsanskaffningen för de försvarsanställda. I yttranden över ett antal ansökningar och framställningar till riksdagens protokoll 1968. 6 saml. Nr 164—165

ningar har civilförvaltningen ställt sig positiv till vidgade lånemöjligheter. Att en utvidgning ej skett synes, såvitt civilförvaltningen har sig bekant, ha sin grund i önskemålet att i görligaste mån avgränsa låneformen från sådana lånemöjligheter som redan står en köpare av t. ex. en villafastighet till buds. Ämbetsverket föreslår att motionärernas hemställan så till vida vinner tillmötesgående att Kungl. Maj:t om synnerliga skäl föreligger skall kunna medge bostadsanskningslån med statlig garanti för annat lägenhetsförvärv än köp av bostadsrätt inom bostadsrättsförening.

Utskottet. Enligt kungörelsen den 30 juni 1960 (nr 522) angående bostadsanskningslån med statlig garanti till anställningshavare i statens tjänst m. m. kan lån med statlig garanti under vissa förutsättningar medges för inköp av bostadsrätt inom bostadsrättsförening.

Lån får ej beviljas med högre belopp än som svarar mot den kontantinsats som behövs för inköp av bostadsrätten. Högsta lånebelopp är sedan den 1 juli 1967 20 000 kr. och längsta amorteringstid 10 år.

Lån beviljas av poststyrelsen efter tillstyrkan från anställningsmyndigheten, till vilken låneansökan inges.

I motionerna I: 223 och II: 300 har framställts yrkande om sådan ändring av nämnda kungörelse att lån jämväl skall kunna erhållas för anskaffande av egen villafastighet och då med belopp motsvarande kontantinsatsen.

Till stöd för sitt yrkande har motionärerna framhållit bl. a. att det bör ligga i statens intresse som en god arbetsgivare att vidta alla rimliga åtgärder för att underlätta för sina anställningshavare att vid byte av tjänstgöringsort erhålla bostad på den nya orten så fort som möjligt. Utskottet kan helt ansluta sig till denna uppfattning men vill samtidigt erinra om statens betydande insatser i olika former för att underlätta anskaffningen av egna hem.

Utskottet är ense med riksrevisionsverket om att en utredning om behovet av den föreslagna nya statliga låneverksamheten samt om de personalpolitiska och ekonomiska konsekvenserna måste göras innan ställning kan tas till frågan om vidgade lånemöjligheter. Till följd härav avstyrker utskottet det nu ifrågavarande motionsyrkandet.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionerna I: 223 och II: 300.

Stockholm den 12 november 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 165.